

SLOVENSKI NAROD.

Na vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 50 h. Za Ljubljano a pošiljanjem ga dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K Kdor hoče sam post, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za ssnanila plačuje se od peterostopne peti-vrate po 12 h, če se osnanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Deželni zbor kranjski.

VIII. seja dne 16. oktobra.

Začetek današnje seje je bil do ločen na 10. uro. Zbralo se je jako mnogo občin, kajti vse je bilo radovedno, kako danes nastopijo klerikalci. Ti so imeli pred sejo jako dolga posvetovanja. Že ob 9. je pritekel dr. Šusteršič v deželni dvorec, a posvetovanje klerikalnega kluba še ob 11. niso bila končana. Med tem posvetovanjem klerikalnega kluba se je raznesla po zbornici vest, da so si klerikalci v laseh zaradi obstrukcije, ker eni hočejo, naj bi se obstrukcija opustila, drugi z dr. Šusteršičem in dr. Krekom na čelu pa stoje na stališču, da naj se obstrukcija nadaljuje. No, če so si bili klerikalci tudi nekoliko v laseh, hudega ni moglo nič biti, kajti prišli so lepo bratsko v zbornico in — obstruirali.

Ob 11. je deželni glavar otvoril sejo, na kar je bil prebran in brez ugovora odobren zapisnik zadnje seje.

K zapisniku se klerikalci niso oglašili, opustili so torej za današnjo sejo tisto igro z vprašanji, s katero igro so v zadnji seji trtili čas in delali obstrukcijo.

Glavar je torej po odobrenju zapisnika zadnje seje naznanil došle vloge. Najvažnejša med njimi je predloga, ki jo je v imenu deželnega šolskega sveta predložil deželni predsednik baron Hein in ki se tiče zvišanja učiteljskih dohodkov. O najvažnejših podatkih tega načrta bomo še poročali, za danes naj bo le omenjeno, da nasvetuje deželni šolski svet provizorično uredbo učiteljskih plač na ta način, da se temeljne plače zvišajo za 25%.

Pri naznanjevanju došlih vlog smo jako skrbno pazili, ali peticiji, ki sta jih poslali občini Jesenice in Koroška Bela proti klerikalni obstrukciji, nista bili naznanjeni. Obe občini sta svoji peticiji poslali po-

slancu Pogačniku. Ker ti peticiji še nista bili naznanjeni, je očitno, da jih poslanec Pogačnik sploh ni vložil. To je velika predrznost. G. Pogačnik si morda domišljuje, da je edino od njegove volje odvisno, če hoče poslane mu peticije izročiti deželnemu zboru ali pa ne. V tem oziru pa je g. Pogačnik v zmoti. Kot poslanec ima moralno dolžnost, da peticiji iz svojega okraja predloži deželnemu zboru. Občini Jesenice in Koroška Bela sta mu poslali dotični peticiji, da jih predloži, ne pa, da jih svojevoljno konfiscira. Rečeni občini sta postopali jako lojalno. Lahko bi bili svoji peticiji poslali kakemu drugemu poslanou, a tega nista storili, ker bi to pomenilo ne zaupnico gospodu Pogačniku. Namesto, da bi bil g. Pogačnik to lojalnost uvaževal in tudi sam lojalno postopal, je pa peticiji imenovanih dveh občin vr gel v koš. Lep zastopnik, ki dostojno in lojalno izraža želje svojih občin na tak način prezira, lep ljudski poslanec, ki ljudske glasove tako zančuje!

Ko je glavar končal z naznanjanjem došlih vlog, je naznanil, da se mora sedaj nadaljevati s čitanjem obstrukcijske interpelacije dr. Šusteršiča zastran vseučilišča.

Deželni tajnik Uršič je vzel v roke tisto mašni knjigi podobno interpelacijo in začel čitati. Poslušalce na galeriji i. poslance v dvorani je obšla groza in zbežali so na vse strani.

Kakor znano, so klerikalci to interpelacijo vložili danes teden, namreč dne 9. t. m. Ta interpelacija obsega okrog 450 tiskanih strani, a do današnje seje je bilo prečitanih šele 65 strani. Danes se je prečitalo kacic 30 strani. Samo čitanje te interpelacije velja z intermezzom v zadnji seji do danes (8 dni vsak po 400 K) že **3200 kron**. Zato da se je prečitalo okrog 100 strani te interpelacije, mora dežela

plačati že 3200 K. Koliko tisočakov pa bo morala še plačati, predno bo interpelacija do konca prečitana! In potem še troški tiska!!

Čitanja te obstrukcijske interpelacije seveda ni zanimalo nikogar. V dvorani je sedelo le nekaj malo poslancev.

Nakrat se je vzdignil dr. Krek in je zahteval besedo in naš objektivni, vsem pravični dež. glavar mu jo je res dal. S tem je glavar kršil pravilnik. Zadnjič je tako patetično branil svoje pravice — danes pa je zopet pozabil na svojo dolžnost. Kadar je glavar odredil, da se dež. zboru kaj čita, ne sme med tem čitanjem nikomur dati besede. To je vendar jasno kot beli dan, saj tudi ne sme med tem, ko govori ta ali oni poslanec, dati še kakemu drugemu poslancu besede.

Krek in Šusteršič dobivši besedo sta uprizorila mal dirindaj, da je bilo malo spremembe. Rentačila sta, da dež. zbor ni sklepčen, dasi je popolnoma vse eno, če je med čitanjem te interpelacije toliko poslancev navzočnih, kakor je predpisano, ali če jih ni. Klerikalcem je bilo pač dolg čas in hoteli so imeti malo teatra.

Ko so klerikalci svojo burčico doigrali, se je pa zopet začelo čitanje interpelacije. In čitalo in čitalo se je do ene ure, nakar je dež. glavar zaključil sejo.

Prihodnja „seja“ bo v torek!

Deželni zbori.

Seje dne 15. oktobra.

Štajerski deželni zbor. Vložilo se je več raznih predlogov za srednje- in gornještajerske pokrajine, n. pr. za podpore vsled elementarnih neugod, za ustanove zimskim okrajnim kmetijskim šolam, za zgradbe novih okrajnih cest itd. Posl. Krenn je predlagal spremembo deželnega zakona o govedoreji. Za regulacijo Mure na Gorenjem Štajerskem se je

določilo 160.000 K. — Zvišane občinske doklade pobirati se je dovolilo občinam Podčetrtek (175 odstotkov), Sv. Primožu (107%) in Oplotnici (130%). (Poročevalec dr. Hrašovec). — Deželne doklade se zvišajo. Deželni proračun za leto 1903. izkazuje velik primanjkljaj. Potrebščine znašajo 24.163.382 kron, pokritja pa je samo 13.750.979 K, primanjkljaja je potemtakem 10.412.403 K, ki se hode moral pokriti z obdačenjem. Lansko leto je bilo primanjkljaja 9.740.604 K, v enem letu je tedaj narasel za 671.799 kron. V tej svoti pa je za šolstvo več izdanih 121.000 K, kajti ustanovilo se je več novih meščanskih šol — seveda le za Nemce. Za zgradbo bolnišnice v Gradcu je postavljenih v proračun 250.000 K. Nasprotno pa izkazuje proračun za leto 1904. samo 10.255.957 K primanjkljaja, ki se bo moral pokriti z davki, t. j. za 156.466 kron manjši primanjkljaj kot letos. Prvotni primanjkljaj 7.099.587 K se bo pokrila na ta način, da se zvišajo vsi davki in pristojbine za 4 odstotke, tako da se bo pobirala 49 odstotna doklada od zemljiščnega, hišnega, rentnega in pridobninskega davka; od splošne pridobnine pa se bo pobirala celo 55 odstotna doklada.

Koroški deželni zbor. Najprej so se dovolile podpore za popravne raznih cest in mostov vsled zadnje povodnji, potem pa se je začela ostra politična debata. Poslanec vitez Burger je namreč vložil predlog, naj deželni zbor nastopi proti temu, da bi se »narodnostni prepričanje zanesel v sodno dvorano«. Navajal je, da so koroška sodišča dosedaj v jezikovnem vprašanju postopala »enakomerno«, sedaj pa se hoče ta »običaj« prelomiti ter se »kršiti narodnostni mir v deželi«. Na Koroškem se baje obstojiv nasprotju s sosednimi deželami »narodnostni mir«, ter je »patriotična dolžnost vsakega Nemca v deželi in s tem tudi (?) deželnega zbora, odločno nastopiti proti vsem

poskusom ta mir motiti«. Poslanec Weiss je govoril proti predlogu ter jasno dokazoval, da se s tem, akose slovenske vloge v tem jeziku rešujejo ter se vrše slovenske razprave pri sodiščih, še nikakor ne krati nemškega posestnega stanja. Deželni zbor naj se ne briga za prepire odvetnikov med seboj. Zoper ta izvajanja je nastopil posl. Wieser, češ, da je želja prebivalstva (?), da se te neprilike odpravijo.

Posl. Grafenauer je rekel, da je hvalisan mir v deželi — gnilt ter je dokazal z naredbo pravosodnega ministrstva, da je Burgerjev predlog krivičen. Zbornica mu ni pustila prečitati dotične naredbe. (Resnica oči kolje!) Končno je začel čitati slovensko tiskani poziv iste nemške ljudske stranke, ki je uprizorila najnovejšo gonjo, kako je svoječasno prosila slovenske volilce 4. skupine, naj dajo glasove njenim kandidatom. To je bil Nemcem prehud poper ter so se zmuzali iz dvorane. Potem je posl. dr. Waldner strastno napadal vse, ki se ne uklopijo nemškemu terorizmu. Predlog je bil seveda sprejet ter se je izročil juridično-političnemu in gospodarskemu odseku.

Nižjeavstrijski dež. zbor je sklenil, prositi vlado in državni zbor, da se državni ljudskošolski zakon spremeni tako, da se uvede v kmetijskih občinah sedemletni šolski obisk in poldnevni pouk. Predlog je bil sprejet, dasi so zoper govorili opozicijski poslanci. Predlog je utemeljeval posl. Scheicher.

V češkem deželnem zboru nadaljujejo Nemci obstrukcijo. Včeraj se je vršilo štirikrat poimensko glasovanje z 10 minutnimi odmori, nakar se je seja zaključila.

Poljaki in Rusini.

V Galiciji, kjer stanujeta dva po krvi in jeziku sorodna naroda, ki imata takorekoč eno zgodovino —

LISTEK.

Osemindesetniki.

Spisal Anton Trstenjak.

(Dalje.)

Priznati mi je, da mi ni bilo lahko priti in ugnediti se v krogu teh političnih prekucnikov, saj me je tudi priprosto ljudstvo, s katerim sem občeval v njega materinem jeziku, nezaupno gledalo, opazovalo in se me, ako je le moglo, previdno izogibalo. Nihče namreč ni mogel pojmiti, kaj me more zanimati v krajih, v katere ne prihaja nijeden tujec razven gospona notariuša in občno nepriljubljenega eksekutorja, in kaj me je prineslo k ljudem, katere obiskuje duhovnik le takrat, kadar nosi bolniku poslednje tolažilo! Ženske, zlasti starke, bežale so od mene, ako sem jih izpraševal to in ono, češ da iščem nekaj drugega nego to, kar sem želel izvedeti. Star sel, kateremu se je videlo, da je do sluzen vojak, rekel je: »Gospon si kraje gledajo, feldouk bude, feldouk! Ljudstvo je zbegano, tlačijo ga silne

»porcije«, nima zaupanja v oblasti, ker ve, da mu »gospod« ni prijatelj.

Se bolj nezaupni pa so Židi, katerih je tod vse polno. Ž njimi pa sem se moral seznaniti, da bi spoznal njih značaj in mišljenje, ker oni dajejo trgovom bistveni značaj in ker so oni merodavni v javnem življenju. Da ne bi iztaknili, kdo sem in česa iščem, oblekel in opremil sem se tako, kakor sem že prej povedal. Agentovska obleka sprijaznila me je kaj hitro z židovskimi trgovci; sumljiv ni bil moj kovčeg, v katerem sem imel knjige in zapisknike, a da bi še varneje hodil po orszagu, spremljeval me je brat kot postresček. Dobro sem pogodil in igral svojo ulogo. Židi in Nemci, stoječi pred svojimi prodajalnicami v trgih, v katere sem prihajal, nagovarjali in izpraševali so me nadležno: »Was habens?« Ako sem videl, da žene žida radovednost naravnost k meni, prehitel sem ga. Nagovoril sem ga namreč prej, nego je on mogel mene uprašati. Kadar sem stopil v kako gostilnico ali »čardo«, bilo je prvo uprašanje, s katero me je zvedavo

nadlegoval židovski gostilničar, namreč to: »Habens gute Geschäfte gemacht?« Po mojem odgovoru so me sodili, cenili in mi stregli. Ako sem rekel, da sem zadovoljen, dobil sem boljše posteljo; ako pa sem se pritoževal ali celo jadikoval, da je kupčija slaba, odkazovali so mi slabšo posteljo misleč, revež nima dosti denarja, in sem to posebno britko čutil v Čakovcu.

V nedeljo dne 16. avgusta ob osmih predpoludne korakal sem po cesti skozi neko vas proti Štrigovi. Prihajal sem namreč od štajerske meje. Ob cesti je stal kaži pot, na katerem je bilo zapisano ime vasi samo na mažarskem jeziku: »Mogyoród«. Stal sem pred tem kaži potom in sem uprašal kmete, prihajajoče ravno od maše iz Štrigove, kaj pomenja ta nerazumljivi napis. Le eden izmed petorice mi je znal raztolmačiti, da je to: »Leskovec«. Zadnji čas prekrstili so Mažari vsa hrvaška imena v mažarska, tako da na generalnega štaba karti ni »Mogyoród«! Pogovarjali smo se, a jeden Hrvat iz Sv. Martina mi je začel tožiti, kako jih zatirajo Mažari;

ne vedo, kaj bode iz njih. Gospoda jim pravijo, da so (Hrvati) Mažari, a oni ne marajo biti Mažari, in ne vedo, na katero stran spadajo: na hrvaško ali na mažarsko. Povedal mi je ta kmet, da ide rajši na Štajarsko, četudi je dobil »ceduljo«, da mora priti danes v Spodnjo Lendavo, kjer jim bode »pridigoval« njih »delegat« o politiki. Ker sem mu rekel, da idem v Dolnjo Lendavo, a shod je bil napovedan ob treh popoldne, nasmejale se je moj Hrvat govoreč: »Vi pa ga bodete lahko slišali. Ob treh bodete že v Dolenji Lendavi.« To je bilo lahko reči, a težko storiti. Kje je bila še Dolnja Lendava! To in ono moram še prej videti, v vaseh moram govoriti z ljudmi, a za vse to je treba časa, dosti časa. Vendar sem se odločil, da moram videti, kakšne javne shode napravljajo mažarski poslanci. To me je tem bolj zanimalo, ker mi je povedal Hrvat, da ne bode domači poslanec poročal o svojem delovanju, nego da pride v Dolnjo Lendavo*) poslanec

*) Dolnja Lendava leži na slovenski zemlji; sem hodijo volit državnega poslanca Slovenci in Hrvati iz Mežumurja.

iz Budimpešte! Aha, to bode opozicija, gotovo kak Barabaš! Vedel sem, da pridejo na shod naši Slovenci in Hrvati, a to me je tako podkurilo, da sem hitreje stopal in da sem se silno potil ves čas do Dolnje Lendave. Ob dolgi cesti, katera vodi iz Dolnje Lendave v Črenselovec na Prekmurskem, razteza se dolga vas s čistimi mažarskimi prebivalci; to je vas Lakoš. Odtod in njih rojaki iz sosednjih mažarskih vasi udeležijo se gotovo shoda in tako bode ta shod na slovenskih tleh zanimiv radi udeležnikov in radi pristnega mažarskega poslanca iz Budimpešte.

Zanimivo je, kar sem videl v Dolnji Lendavi in kar sem nekaj dni pozneje doživel v Čakovcu. Iz tega pripovedovanja bode se videlo, kakšnega mišljenja so Židi in Nemci, kateri tod tvorijo mažarsko inteligencijo. Omenjam pa takoj tukaj, da srednjega stanu, kakor pri nas, ondi ni. Tam so le gospoda Mažari, Judi in Nemci, kateri zastopajo trgovino, na eni strani, in kmetje, njih odjemalci, na drugi strani.

(Dalje prih.)

Poljaki in Rusini, bje se že dlje časa hud naroden in političen boj. Dasi reprezentujejo Rusini polovico, ako že ne večino prebivalstva, vendar ne uživajo niti v narodnem, niti v političnem oziru onih pravic, ki jim gredo po naravnih in državnih zakonih. Poljaki jih zatirajo neusmiljeno, kakor da bi ne bili rodni bratje, ki so nekđaj v nešteti bojih ob njihovi strani krvaveli za čast in svobode Poljske. Vsakega Slovana mora v dno duše boleti, da nesrečni narodni šovinizem ustvarja med dvema najbližjima bratoma po krvi vedno večji propad, da neti medsebojno mržnjo in jih tira v nečastni bratomorni boj. Slovan bi moral biti Slovanu ne samo po imenu, ampak tudi v dejanju brat. Dasi je končno neizogibno, da bi ne prišlo med dvema sosednima narodoma, če sta tudi enega plemena in v najbližjem sorodstvu, do protistranskega nesoglasja in nesporazumljenja, vendar bi ti malenkostni prepri ni kdaj ne smeli prekoračiti mej ter navzeti sovražni značaj, ki bi provzročal ostro brezozirno politično borbo med obema narodoma. Pri takšnih sporih bi bilo umestno, nesoglasja presojati z višjega — slovenskega stališča in uvaževati, da bi ne bilo niti enemu, niti drugemu narodu v škodo, najmanj pa Slovanstvu, ako se obadva naroda vzporedno razvijata in ako so vsakomu dani pogoji in sredstva za zdrav in krepak kulturni napredek. Upoštevati pa bi še bilo, da je vsakemu Slovanu že prirojen čut pravičnosti in da je njegovi naravi docela tuje nasilstvo in da bi morali baš Slovani, ki so na vseh koncih in krajih za tirani od Nemcev, spoštovati načele pravičnosti in ravnopravnosti, posebnost napram rodnim svojim bratom. Žal, da se to le prereditokrat zgodi in da Slovani proti Slovanom v ulogi mōnejšega kaj radi posnemajo Nemce v njihovi nasilnosti in v njihovem šovinizmu. Tako postopajo tudi Poljaki napram Rusinom. Kakor Nemci Slovanom v obče ne privoščijo nobenih narodnih pravic, nobenih narodnih učnih zavodov in z najnasilnejšimi sredstvi zatirajo vsako stremljenje po enakopravnosti in narodni osamosvojitvi, takisto zabranjujejo tudi Poljaki Rusinom, ali bolje gališkim Rusom vsak narodni in kulturni napredek. Niti šol jim ne privoščijo, prav kakor pri nas Nemci! Zato so pa tudi gališki Rusi glede šolstva prav na isti stopinji, kakor mi revni Slovenci. Slovenci in Rusi smo v Avstriji edina naroda, ki nimata svojih srednjih šol! To je vsekakor škandal! A še večji škandal je, da Rusinom ne privoščijo teh srednjih šol njihovi krvni bratje Poljaki. To je pač huda zaslepljenost, ki se še lahko hudo maščuje!

Rusini zaktevajo v zadnjem času svojo gimnazijo z rusinskim učnim ezikom v Stanislavu, katere usta-

novitev so celo izposlovali pri vladi. Človek bi mislil, da ne bode nikogar, ki bi tej upravičeni nameri nasprotoval! A kaj še! Vsi Poljaki-šovinisti so po koncu in kričé, da se Rusinom njihova zahteva po svoji gimnaziji v Stanislavu ne sme izpolniti in baje hoče protestirati celo gališki deželni zbor, da namerava vlada ugoditi rusinski zahtevi. To je vsekakor žalosten pojav! Poljaki bi si naj predložili tužni položaj svojih bratov v Poznanju, kjer jih brutalno zatirajo Nemci, in uvideli bi, kako nečastno in krivično postopajo proti Rusinom! Zapomnijo pa si naj Poljaki, da ni vreden svobode, kdor jo jemlje drugim!

Politične vesti.

— Ministrski svet se je vršil včeraj na Dunaju pod cesarjevim predsedstvom. Razpravljalo se je baje o ogrskem vojaškem vprašanju, posebno o vojaškem programu, ki ga je sestavila liberalna stranka.

— Novi češki minister. Z Dunaja se poroča, da namerava dr. Körber na izpraznjeno mesto češkega ministra imenovati II. podpredsednika dr. Žáčka. Čehi pa ne bodo ugriznili v to vladno vado.

— Tirolski deželni zbor je imel dne 13. t. m. zaupno sejo, v kateri se je razpravljalo o regulaciji učiteljskih plač. Dežela bi se vsled tega obremenila za 800.000 K. Večina je predlagala, naj se v ta namen aloži davek na pivo in vino, čemur pa so se zoperstavili italijanski poslanci iz krajev, kjer se peča prebivalstvo z vinorejo. Jutri bo zopet v ta namen seja.

— Kriza na Ogrskem. Vsi merodajni politiki liberalne stranke, ki bi mogli priti v pošteve pri sestavi ministristva, so se baje obvezali, da nobeden ne prevzame take misije poprej, dokler krona ne sprejme nespremenjen vojaški program, kakršnega je sestavil odsek devetorice. Katoliška stranka pa si tudi prizadeva, spodkopati grofu Tiszi zaupanje, da bi dobil sestavo kabineta. V ta namen je prišel včeraj na Dunaj grof Zichy, predsednik katoliške ljudske stranke.

— Srbski kralj na potovanju. Iz dobro poučenih srbskih krogov se poroča, da bo kralj Peter v mesecu decembru obiskal Dunaj, Peterburg in Berolin, da se predstavi vladarjem. Ostale dvore obišče prihodnje pomlad.

— Dogodki na Balkanu. Avstro-ruski reformni načrt se je izročil včeraj turški vladi. — Centralni odbor macedonske organizacije razglašja, da vest o premirju ni resnična, temuč se bo boj nadaljeval, dokler vstaja ne doseže svojega cilja.

— Italijanska kraljeva dvojica v Parizu. Včeraj je sprejel kralj Viktor Emanuel belgijskega kralja. Pri slavnostnem obedu je sedela italijanska kraljica zraven predsednika Loubeta, predsednikova so-

proga pa zraven kralja. V napolitnicah se je povdarjalo prijateljsko razmerje med Italijo in Francosko.

Dr. Šušteršič, vodja katoliško-narodne stranke, ima svojega sina v nemški šoli in vzgaja iz njega nasprotnika slovenskega naroda!

Dopisi.

Iz Polzele. Nemila smrt nam je 15 t. m. pobrala veleznanega spoštovanega moža Petra Cimpermana. Da je bil rajni Peter skoz in skoz blaga duša, kaže pač neovrgljivo njegov pogreb, katerega se je udeležilo staro in mlado, bogato in revno ljudstvo. Volilo ga je večkrat v občinski odbor, ker ga je poznalo kakor značajnega, pravičnega in odkritosrčnega souda. Vaako proti njegovi osebi naperjeno krivico je brez mrmranja potrpežljivo prenašal, ter ni poznal niti maščevalnosti niti sovraštva. O rajnem se pač lahko reče, da ni imel niti enega sovražnika, pač pa mnogo prijateljev, kateri so ga vsi brez izjeme ljubili. V mladih svojih letih je pri vojaštvu mnogo trpel. Služil je celih 11 let, bojeval se je za domovino v raznih bitkah, kar njegove svetinje pričajo. Govoril je slovensko, nemško in laško, kar je važno, ker ni v šolo hodil. Svoje trpljenje je vsacemu rad s solznimi očmi potožil. Njegova bolezen na nogah je imela brzokone v tem trpljenju svoj vir. Bodi mu zemljica lahka!

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 16. oktobra.

— **Osebnosti.** Davkarski kontrolor Josip Vardjan je premeščen v Velike Lašče. Prestavljeni so davčni praktikanti Rikard Koller iz Ribnice v Kranjsko goro, Josip Golob z Vrhnike v Tržič in Josip Masten iz Logatca v Kostanjevico.

— **Sodna imenovanja na Goriškem.** Sodni pristav v Gorici Viktor Devetak je imenovan za okrajnega sodnika v Bovcu; sodni pristav v Ajdovščini dr. Karol Snider je premeščen v Gorico; za pristava v Ajdovščini je imenovan avskultant dr. Henrik Thoman, za Podgrad pa avskultant Anton Bonne.

— **Kako skrbi vojaška uprava za domače obrtnike.** Ces. kr. praharna v Kamniku ima kakor vsaka tovarna raznovrstnih potrebščin. Razume se ob sebi, da bi domačini prav radi preskrbljevali te potrebščine sa praharno, da bi le nekaj malega zaslužili. Toda ce. k. praharna v Kamniku ne sme svojih potrebščin kupovati od domačinov, nego ima ukaz — čujte in strmite! — ukaz, da se mora pri nakupovanju svojih potrebščin v prvi vrsti ozirati na ogrske tvrdke. Ta ukaz, ki je seveda strogo »reservata«, je izdalo ces. kr. vojno ministrstvo. Ako popudi tostranska tvrdka ce-

neje blago, kakor ogrska tvrdka, potem se vsled rečenega ukaza mora poveljstvo kamniške praharne obrniti na ogrsko tvrdko, če more ista potrebovano reč po isti ceni dati, kakor domača, oziroma tostranska tvrdka. Ako sprejme ogrska tvrdka to ceno, potem mora praharna vzeti blago pri ogrski tvrdki. Vojno ministrstvo naj si nikar ne domišlja, da to razkritje skakim popravkom utaji. Ne pojde! Pripravljeni smo to stvar sodno dokazati, da je to postopanje nad vse škandalozno, tega ni treba praviti, to leži na dlani. V zahvalo, da vojno ministrstvo na ta način oškoduje tostranske trgovce in obrtnike, ki s svojimi žulji vzdržujejo to preslavno armado, te protetižira ogrske firme, bodo pa Madjari enkrat svoji ljubi mamicji vrat zavili, na kar se že zdaj pripravljajo. Upamo, da se ta stvar ne pozabi in da se bo na kompetentnem mestu zahtevalo pojasnila.

— **Za volilno reformo na Štajerskem.** Na vabilo deželnega odbornika Robiča so se zbrali v njegovi pisarni v Gradcu zastopniki Slovencev, »bauernbündlerjev« in konservativcev k skupnemu posvetovanju glede deželnozborske volilne reforme. Posl. baron Rokitsky je predlagal, naj se mandati razdele po strankah. Posl. Hagenhofer je povdarjal, da je edino pravi temelj število prvivalstva in davčna moč, za kateri predlog so se tudi vsi zedinili. Za kmečke občine so se zedinili na 28 mandatov, za splošno kurijo na 8 mandatov, ki se razdele v smislu državnozborske volilnika. Za sredo je bil dogovorjen drugi sestanek, h kateremu pa baron Rokitsky ni prišel.

— **Kako postopajo sodišča na Koroškem proti Slovincem?** Nedavno tega je bil Slovenec dr. Hudelist v Velikovecu pred okrajnim sodiščem, kakor smo že poročali, obsojen, ker je na predvečer sv. Cirila in Metoda zažigal rakete, kar bi lahko prouzročilo požar, kakor se je izjavil nek nalašč iz Celovca poklicani izvedenec. Pripomniti je, da so bile rakete, katere je rabil dr. Hudelist, navadne sobne rakete, ki čim se razpočijo, že tudi ugasnejo in ne morejo absolutno povzročiti ognja. Dr. Hudelist je z ozirrom na to rekuriral. Pri obravnavi v Celovcu je bil zaslišan nek ugleden pirotehnik iz Gradca, ki je kategorično izpovedal, da sobne rakete niso niti najmanj nevarne in ne morejo ničesar užgati, ker jedva se razpočijo, že tudi ugasnejo. Dr. Hudelist je bil nato seveda oproščen! Zanimivo je, da je obravnava dognala, da je ob istem času, kakor dr. Hudelist, prižigal tudi nemško-radikalni trgovec Berger velike, radi ognja silno nevarne rakete. Žandarmerija je Bergerja zajedno z dr. Hudelistom naznanila sodišču, toda sodišče je preiskavo pričelo samo proti dr. Hudelistu, dočim se za Bergerja niti z menilo, dasi bi samo in edino

tega smelo preganjati! Iz tega se pač jasno vidi, kako nečuvno pristansko postopajo sodnijski organi proti Slovincem na Koroškem. In potem si še upajo nemški listi, objektivnost takih uradnikov zagovarjati! Hinavci!

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Jutri, v soboto se igra drugič burleska s petjem in plesom »Lepa Lida«, ki je dosegla pri premijeri kot zabavna, komike polna igra popoln uspeh. Ker se je za reprizo nekaj prizorov, ki so bili odveč, črtalo ter so se vsi nedostaki odpravili, bo imela gotovo druga predstava zopet mnogo poslušalcev. Kdor se želi smejeti in veselo zabavati, si pač rad ogleda to predstavo. — Prihodnji teden pride na oder novoprizorjena opereta V. P. a r m e »A m a c o n k e«.

— **Slovensko gledališče.** Sinoči se je ponovila lepa a težka igra, ki se je pri premijeri imenovala »Zosijaa«, pri reprizi pa »Karikature«. V obče se je igralo, kakor pri prvi predstavi; gđ. Růckova pa se je še prav posebno potrudila, da povzdigne svojo vlogo, in je to tudi dosegla. Škoda, da se je v nekaterih prizorih igralo s premalo diskretnostjo. Gosp. Čonsky, ki je jako dober ljubimec, naj bi pazil, da vsled prehitrega govorjenja ne postane nerazumljiv.

— **O Jurji Vegi** je spisal naš rojak g. stotnik Frid. Kaučič v vojaškem listu »Die Vedette« (priloga časopisa »Reichswehr«) zelo simpatičen podlistek. Kaučič podaja precej natančen življenjepis junaka Vege in zlasti naglašja, da se je šele v zadnjem času nepobito dokazalo, da je bil Vega rojen v Zagorici na Kranjskem, da torej ni bil Španec po rodu, kakor se je do najnovejšega časa obče mislilo in dokazovalo. Na to še omenja, da se je sestavil poseben odbor z nalogo, postaviti temu junaku dostojen spomenik in izražati nado, da bodo tudi vojaški krogi prispevali marljivo v ta plemeniti namen.

— **Najvišje odlikovanje.** Grand Prix je dobil domači izdelek, kranjski redilni prašek za prašiče, doktorja pl. Trnkoczy-ja redilno in varstveno sredstvo, v mednarodni razstavi živil v kristalni palači v Londonu l. 1903.

— **Pevsko društvo »Ljubljana«** naznanja dodatno k včerajšnjemu poročilu o priredbah društva v zimski sezoni 1903/4, da priredi 31. grudna Silvestrov večer.

— **Izredni zadružni občni zbor pekov in kolačnikov,** ki se je vršil včeraj popoldne v Ferlinevem salonu, je bil številno obiskan, tako po ljubljanskih mojstrih, kakor tudi po vnanjih, katerih je došlo blizu 20. Po pozdravu navzočih otvoril je načelnik gosp. Schrey občni zbor, predstavil zastopnika obrtne oblasti g. magistratnega svetnika Iv. Šeška. Glavni predmet zborovanju je bila sestava resolucije, tičeče se konkurence krošnjarjenja i. dr. V deputacijo, ki bo imela nalog izročiti to resolucijo obrtnemu referentu deželne vlade, so bili izvoljeni gg. Jean Schrey, Avg. Jenko — iz Ljubljane ter Konrad Čadež iz Kranja. Ob tej priliki se je tudi sklenilo, da se ustanovi čim prej deželna zadruža pekov in kolačnikov. V pripravljajni odbor so bili izvoljeni: gg. J. Schrey, Avgust Jenko in Ivan Bizjak iz Ljub-

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. — Spisal F. R. XXIII.

Smrt Pavla Glogvica, ki je splošno veljal za ženina Margarete pl. Lindeck, je prouzročil na šentlamberskem gradu nepopisno potrtost. Šele sedaj so si bili dvorniki na jasnem, da je položaj vsled dogodkov na pristavi postal skrajno resen.

Najbolj potrj je bil opat. Kar verjeti ni mogel, da je Glogvic mrtev, še manj pa, da ga je ubil Rovana.

Ves dvor je bil zbran v veliki pritlični dvorani, kjer je ležal mrtvi Glogvic. Pri vsi svoji razburjenosti so ljudje vendar zapazili, da je Margareta popolnoma hladna, prav kakor da je bil Glogvic zanjo povse tuj človek.

Tudi vojvodinja Virida je prišla v dvorano, da izve, kako se je zgodil žalostni slučaj. Na njen poziv je Glogvicev spremljevalec poročal o dogodku.

— Glogvic je mene in mojega tovariša pozval, naj ga spremiva v št. Lambert. Bil je jako vesel in srečen, ker mu je opat rekel, da se bo nočoj praznovala Glogviceva zarokaz gospo-

dično Margareto. Že blizu št. Lamberta smo srečali opatovega praporščaka Andreja Rovana. Ko nas je ta zazrl, je pognal svojega konja naravnost proti nam in nas je ustavil.

— Ali je bil Rovana sam? je vprašala Margareta.

— Sam, je potrdil pripovedovalec. Ko sem mu pogledal v obraz, sem takoj slutil, da se nekaj zgodi. Tudi Glogvic je moral to spoznati, ker se je oziral po naju, če sva na njegovi strani.

— Gospod pl. Glogvic, je dejal Rovana, vi ste podel človek brez časti in štenja.

Glogvica je to žaljenje hudo zadelo. Ves rudeč je postal in zaklical: — Ti nesramni hlapec, Ti se upaš mene žaliti.

Rovana pa je ostal miren in je ...

— Zakaj ga ni Glogvic kar pobil, se je oglasil opat s trdim glasom.

— Morda ni imel poguma, je pripomnila Margareta.

— Rovana, je nadaljeval pripovedovalec, je ostal popolnoma miren. Samo zaničljivo se je nasmehnil.

— Gospod pl. Glogvic, je dejal, za to, kar ste storili na samostanski

pristavi, mi daste zadoščenja z orožjem. Vi ste onečastili mojo nevesto in zato Vas pozivljem na boj — na življenje in na smrt.

— In kaj je rekel Glogvic? je vprašala vojvodinja.

— Glogvic se je ustrašil in ni ničesar odgovoril, je dejal pripovedovalec.

— Zakaj pa vidva nista udarila na tega Rovana, je togotno zakričal opat. Trije bi bili vendar enega zmogli.

— Morda bi ga bili zmogli, je rekel pripovedovalec, ali gotovo to ni. Rovana je junak. Sicer pa se je Rovana tudi k nama obrnil in nama rekel:

— Če v boju z gospodom pl. Glogvicem zmagam, sem tudi Vama na razpolaganje.

— Kako je bilo dalje, je vprašala vojvodinja.

— Glogvic se je dolgo branil, je nadaljeval pripovedovalec. Celó psoval je Rovana. Ta pa se ni zato zmenil. Naposled pa mu je zavrela kri in udaril je Glogvica po ustih s tako silo, da je Glogvic skoro omahnil. In sedaj se je vnel boj. Glogvic je zgrabil meč in začel udrihati po Rovanu. Ta je imel jako kratek meč, Glogvic pa dol-

gega in zato sem mislil, da mora Glogvic zmagati. Toda Rovana se je spretno branil. Sicer ga je Glogvic nekajkrat prasnol po obrazu, ali do živga mu le ni mogel. Nakrat je Rovana planil kakor strela proti Glogviču. Ta je Rovanu prebodel roko, Rovana pa mu je sunil svoj kratki meč v prsi. Glogvic je omahnil in padel.

— Zakaj mu nista priskočila na pomoč? se je srdil opat. Lepa junaka, ki ju navaden hlapec užene.

— Premilostni gospod opat, je dejal pripovedovalec, midva nisva razbojnika. Glogvic je bil dolžan dati Rovanu zadoščenje. Sicer pa Rovana ni hlapec, nego svoboden mož in če je bil vreden, nositi Vaš prapor, premilostni gospod opat, potem mu mora vsak vitez in sam vojvoda dati zadoščenja.

— In kaj je bilo potem? je vprašala vojvodinja.

— Rovana je stopil pred mene in pred mojega tovariša in dejal, da nama je na razpolaganje.

— In vidva sta to hvaležno odklonila! se je rogaj opat.

Pripovedovalec je nekoliko zarudel. Opatovo očitanje ga je speklo.

— Odklonila, da, premilostni gospod opat, je rekel z odločnim povdarkom. Nama ni Rovana nikakega zadoščenja dolžan in midva njemu tudi ne, ker nisva bili pri tisti dogodbi na pristavi udeležena. Kar sta imela Glogvic in Rovana, to sta viteško poravnala in to naju nič ne briga. Sicer pa je samo častno za Rovana, da se je hotel tudi z nama bojevati, dasi je imel več ran in prebodeno roko.

Opat ni odgovoril, nego mrkih pogledov zrl predse v tla, pripovedovalec pa je nadaljeval:

— Ponesla sva Glogvica na grad, ker je bilo sem najbližje. Rovana je naju spremil do vrat. Tu se je poslovil. Dejal je, da je vsakemu na razpolaganje, kdor želi od njega zadoščenja. V dvorani je zavladala tišina. Vsi so bili zagrabljeni v svoje misli, in nihče se ni zmenil za mrliča.

Čez nekaj časa je vstala Margareta. Pokleknila je poleg postelje in opravila kratko molitev, potem pa odšla. Kmalu so ji sledili tudi drugi. Posli so prinesli nekaj gorečih sveč in jih postavili kraj postelje, potem pa tudi odšli. Mrlič je ostal sam in zapuščen.

pač
a n-
profi
In
bje-
jati!
ga
se
in
do-
ko-
ker
ki
vsi
lovo
slu-
selo
red-
na
V.
če.
žka
vala
rec,
prvi
še
gne
gla.
orih
osp.
ubi-
ega
ljiv.
naš
v
pri-
zelo
laja
aka
šele
alo,
na
nec
vej-
zo-
se-
po-
me-
udi
v
je.
lek,
ide,
in
dni
v
ib-
ajš-
tva
edi
ni
ki
er-
ob-
rih,
je
zo-
rey
ika
et-
net
ije,
nja
log
fe-
eni
—
iz
rej
ni-
bili
ust
ub-
—
go-
ov-
za-
ndi
na
og-
ala
je
tel
več
kib
lec
ad,
je
vil-
la-
ja-
ja-
si
in
ta-
ila
alu
sli-
raj
je

ljane, ter Franc Zrnc iz D. M. v Polju in Konrad Čadež iz Kranja. Ta združba je bila na Kranjskem tretja kot obrtna združba.

Zagorski župan — vzor značaja. Piše se nam iz Zagorja: V soboto 10. oktobra so imeli v Zagorju pod »Hruško« delavci shod, kjer so revni delavci povzdignili svoje glasove ter upravičeno zahtevali zvišanje do sedaj tako sramotno nizke plače. Umevno je, da se je shoda udeležil gospod glavar; pa v njegovih družini je bil tudi — kaj mislite kdo? Zagorski magnat gospod Rihard Mihelič — vzor župana! Ker je pa govornik g. Kopač precej šibal v nekaterih krajih zelo gnilje občinske razmere, je nehote stopil na prste tudi našemu Rihardu, ki je tako globoko zavozil našo občino, da je še sinovi naših sinov ne bodo mogli potegniti iz blata. Kaj čuda torej, če je pri tem, ko mu je govornik stopil na kurja očesa, naš oče župan zavilil ter jel svoje demaršne metati po mizi, češ, svoj vam dam vse, kar imam, samo pri miru me pustite. Ker pa zbadljivi govornik le ni hotel ubogati očka župana, čuje in strmite, kaj se je zgodilo; — oče župan so rekli, da odstopijo. Da, trikrat so to slovesno ponovili, da nočejo, pa nočejo več županovati! Lahko si mislite, gospod urednik, kako se je jelo uhlajevati srce nam zagorskim davkoplačevalcem, in kako smo zopet enkrat prosto zadihnil ubogi zagorski tlačani pri tej veseli novici. Toda pregovor pravi: »Hiti počasi; eventualno gospod očka župan bi rekli raje: »Eile mit Weile«; tako smo tudi mi prehitro dali duška svojem veselju, zakaj gospod oče župan se še zmiraj držijo županskega stolca, kakor muha smole. Zato mi, zagorski revčki, vas zagorskega velikana prav skromno in ponižno vprašamo, kje pa je tisti značaj, ki se mu pravi »mož beseda«. Besedo ste dali, kje pa je mož?!

Slov. trgovsko društvo za Spodnje Štajersko. Slovenski trgovec s Spodnještajerskega nam piše: Najhujše zlo, katero nas mori na Spodnjem Štajerskem je, da nimamo krepkega in dobro organiziranega srednjega stanu. Po naših trgih in mestih je ta stan najtrdnjša opora nemškega življa, dočim mi Slovenci z njim skoro ne moremo računati. Sicer se je tudi v tem oziru v zadnjem času za nas Slovence precej izboljšalo, zlasti kar se tiče trgovske stroke. Toda navzlic temu se z Nemci niti približno ne moremo kosati v tem oziru. Celje ima res že mnogo narodno zavednih trgovcev in tudi po deželi jih je že precej, toda vsi ti skupaj se jedva z naporom vseh svojih sil — gmotnih in telesnih — morejo ubraniti nemški konkurenci. In zakaj to? Ker niso združeni v nobeni krepki stanovski organizaciji, ki bi jih delala močne in ki bi jim tudi dajala navodila k uspešnem, lastni in narodni koristi vstrežajo čemu delovanju. Drugi, najvažnejši vzrok pa, da ne morejo slovenski trgovci uspevati tako, kakor bi bilo v interesu narodne stvari želiti in nujno potrebno, je to, da se Slovenci še vedno veliko premato drže gesla »Svoji k svojim« in raje s svojim denarjem podpirajo najzagrizenjše in strupenejšie narodne nasprotnike in jih debele, kakor da bi z obilnim obiskom, z moralno in gmotno podporo pomagali slovenskim trgovcem na noge in s tem koristili splošni slovenski stvari. Da imajo Nemci na Spodnjem Štajerskem več moči in upliva, dasi jih je jedva mala peščica, kakor pol milijona v kompaktni masi stanovskih Slovencev, je pripisovati v prvi vrsti dejstvu, da imajo večino gmotno dobro podprtega trgovstva na svoji strani. In da se vzdržujejo nemškotarski trgi in mesta na izključno slovenskem ozemlju, je ponajveč zaslug nemškega, oziroma nemško misledega obrtništva in trgovstva. Ako se torej hočemo Slovenci postaviti na trdne noge, moramo si pridobiti, oziroma ustvariti krepak, gmotno dobro podprt srednji stan. V to pa je v prvi vrsti potreba, da si preskrbimo zadostno število podjetnih, solidnih in narodno zavednih trgovcev, katere podpirati bi moral vsak narodnjak smatrati za svojo častno dolžnost. V tem oziru bi bilo potrebno, da bi se zares pričelo dejansko izvrševati geslo »Svoji k svojim«, in sicer energično, ne pa samo akademsko, kakor je bilo dosihdob navada. Takisto bi pa tudi slovenski trgovci ne smeli grešiti na to geslo, ampak bi morali svojim odjemalcem nuditi zgolj pošteno blago po poštenih cenah. V drugi vrsti bi si pa morali preskrbeti močno stanovsko organizacijo, ki bi jih naj združevala v močno falango in skrbela za stanovske njihove interese. Prvi korak k temu bi bil, ako bi si slovenski trgovci ustanovili svoje

trgovsko društvo. To bi najbrže

ne bilo težko, bilo bi pa za trgovce same, kakor tudi za občno narodno stvar največjega pomena! Nadejamo se, da bodo prizadeti krogi jeli razmišljati o tem sigurno uvaževanju vrednem nasvetu in storili čimprej primerne korake, da se stvar oživotvori, kar bo za štajerske Slovence gotovo dalekosežnega pomena! — Tako naš trgovec! Tem izvajanjem bi pripomnil, da je trgovčev nasvet zares aktualen in je pričakovati, da ga bodo prizadeti krogi tudi uvaževali. Vendar se pa nam zdi, da bi ne kazalo ustanavljati posebnega trgovskega društva za Mali Štajer, ko že imamo v Ljubljani vrlo uspevajoče trgovsko društvo »Merkur«, ki lahko raztegne svoje delovanje preko vseh slovenskih pokrajin! Čemu cepiti sile? V združenju, v edinstvu je moč! Toliko v uvaževanje slovenskim trgovcem na Štajerskem in trgovskemu društvu »Merkur«!

Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celju ima VII redni občni zbor, v nedeljo, dne 15. novembra 1903 ob 1. uri popoldne v mali dvorani »Narodnega doma« v Celju s priporabo, ako ne bodete ob tej uri za sklepe potrebni dve tretjini udov zastopani, se vrši ob 3. uri občni zbor brez ozira na število navzočih.

V Šmarju pri Jelšah na Štajerskem je sedaj za trgovca, ki ima le nekaj gotovine, jako ugodna prilika se etablirati. Trg sam je sedež okr. sodnije, davkarije, notarijata, advokata in kontrolnega vodstva, žandarmerije, fara pa šteje nad 5000 duš. Razum tega pa je trg ne le sredotočje petih bližnjih občin, marveč kot sedež uradov vseh 15 občin šmarskega okraja. Omeni se, da bo še tekom tega leta rogaška železnica prometno izročena in ima Šmarje potem svojo popolno stacijo, kar bo trgovino gotovo še bolj pospeševalo. Sedaj pa, ko je en trgovec opustil trgovino, ter ob privarčenem premoženju privatno živi, sta v trgu samo le dva trgovca. Naroden trgovec bi torej tukaj brez dvombe z najboljšim uspehom tržil; ljudstvo pa že komaj pričakuje slovenskega trgovca! Obče geslo je: »Svoji k svojim!«

Volitve v občinski zastop v Zdranju v Istri so se završile z zmago lahonske stranke v vseh volilnih razredih. Laška stranka je postopala kar najnasilnejše in se posluževala najgrših sredstev, da je prodira s svojimi kandidati. Šele pol ure pred volitvijo je na primer naznanila, da bode treba voliti v vsakem razredu 4 odbornike mesto do sedanjih treh. Hrvatski volilci, ki tega niso vedeli, so bili silno preseščeni; ker niso imeli četrtega kandidata, se je pojavila v njih vrstah huda zmešnjava, katero so nasprotniki prav spretno znali izrabiti za se. Z ozirom na to je bila zmaga laške stranke še tem ložja. Vendar bi pa bilo napačno, ako bi se mislilo, da so Hrvatje propali samo zbog laškega nasilja! Največ je porazu kriva narodna mladočnost in nezavednost hrvatskih volilcev, ki se še vedno dadó ponajveč voditi od laške gospode, deloma ker se jo boje, deloma pa ker so še kolikor toliko odvisni od nje. Treba bo še veliko naporenega narodnega dela, da se bo ljudstvo zavedlo in se osamosvojilo tujih vplivov!

Izpred sodišča. Kazenske obravnave pri tukišnjem deželnem sodišču: 1.) Jožef Skubic, posestnik sin iz Zloga, je ponoči na 8. septembra t. l. na poti med Gerušičem in Zalogom pri Šmarju hlapca Janeza Zgonca z grčavim okleščkom po glavi udaril in ga nevarno poškodoval baje zato, ker je njemu in tovarišem odtal, da ne znajo peti in jih tudi imenoval »smrkovce«. Obsojen je bil na 3 tedne ječe. — 2.) Luka Prašnikar, posestnik v Pecah, je v razburjenosti na Franceta Lajovca s koso zamahnil in mu prerezal jopič in srajco, ker mu je ta odtal, da po njegovem svetu kosi; obsojen je bil na 3 dni zapora. — 3.) Marija Pirnat, dekla in Pavel Dolar, pastir, sta gospodinji Jeri Pirnat v Dobenu izmaknila 3 mernike pšenice, 3 mernike ajde in 1 mernik rži. Marija Pirnat je potem še sama vzela 2 mernika pšenice, Pavel Dolar je pa vzel 9 zelatih glav, katere je prodal; ukrajeno žito je dobemal posestnik Janez Anžin iz Dobenega. Sodišče je vse tri zatožence krivim spoznalo in obsodilo Marijo Pirnat na 5, Janeza Anžina na 4 in Pavla Dolar na 3 tedne, vse tri v težko ječo. — 4.) France Svetec, hlapec v Kranju, se je dne 22. septembra v neki gostilni v Radovljici zaradi plačila pijace sprl s svojim sohlapecem Janezom Masterlom, ter ga je, ko je šla družba proti Radovljiški postaji, z nožem vdaril na desno stran glave. Obdolženec se zagovarja, da je Masterl sitnosti uganjal, in se enkrat tako v njega zaletel, da je v neko ograjo padel, ter da je to le v

jezi storil; obsojen je bil na 5 mesecev težke ječe. — 5.) Matija Mele, posestnika sin v Grahovem je v namenu se odtegniti letošnji naborni stavi, bival izven avstro-ogrskih m-j; zagovarja se s tem, da se ni hotel za vedno umakniti svoji vojaški dolžnosti. Obsojen je bil na 8 dni strogega zapora in na 10 kron denarne globe. — 6.) Janez Opeka in Jakob Modic, hlapca v Malih pri Planini, sta v noči 16. vel srpana Janezu Franku prizadejala več lahkih in tudi eno teško telesno poškodbo. Povod k tepežu je bil ta, da sta Opeka in Modic hotela iti Modrijanovo dekle klicat; postavila sta se k oknu in Modic je z vžgalico posvetil skozi okno ter zapazil Franka pod posteljo skritega. Konečno ni temu družega kazalo, zlasti ker mu je še Modic zagrozil, da ga bo hudič vzel, in če ga prav do jutra stražita, nego da je skozi okno skočil, da bi se bil rešil, kar se mu pa ni posrečilo. Opeka je bil obsojen na 3, Modic pa na 6 mesecev ječe. 7.) Anton Kavka, čevljar iz St. Pavla, je dne 6. mal. srpana l. l. v Dragomlju pretepel Franceta Kokalja, ko se je ta v vozom z ljubljanskega semnja domu vračal. Obesil se je na voz in je Kokalja delj časa suval in tepel, nato ga je še z voza potegnil in mu rebro zlomil. Kavka pravi, da je Kokalj že pred tremi leti to poškodbo dobil, ko ga je konj udaril; da to ni resnično, izkazuje poročilo deželne bolnice in pa mnenje zdravnikov. Obsojen je bil na 2 meseca ječe. 8.) Anton Lužovec, 14 let stari posestnikov sin iz Police, je lastnoročno popravil živinski potni list, izdan po županstvu v Cerkljah, za dva prešička na tri prešičke in to popravljeno listino očetu izročil, s katero je peljal 3 prešičke v Ljubljano na prodaj, kjer je pa živinozdravnik ponarejanje spoznal. Obdolženec pravi, da je to brez vednosti očeta zategadelj storil, ker se mu ni zljubilo iti tako daleč po novi živinski potni list, obsojen je bil na 3 tedne ječe.

Nezgoda pri zgradbi tunela. Dne 13. t. m. se je pri zgradbi tunela v Tolminu odtrgal stroj od vagonov, kateri so sami leteli navzdol. Dva delavca, Franc Dachs, 35 let star, oženjen in Franc Malozza, 42 let star, oženjen, se nista mogla pravočasno izogniti in sta ponesrečila, prvemu je zlomilo desno nogo pod kolonom, drugemu pa levo. Oba ponesrečenca sta bila prepeljana v ljubljansko deželno bolnico.

S strehe padel. Včeraj popoldne je na Bledu pri pokrivanju nove cerkve padel s strehe 70 let stari tesarski mojster in hišni posestnik Ivan Konič in se težko poškodoval. Na hrbtu ima veliko rano in v notranjem čuti hude bolečine.

Povožena je bila danes zjutraj na Dunajski cesti Marijana Bezlajeva, posestnica v Slavlah št. 6. Povožil jo je hlapec Luka Podobnikar.

V Ameriko se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 67 oseb, in sicer 40 Slovencev in 27 Hrvatov.

Iz Amerike je došlo včeraj v Ljubljano 50 oseb, katere so bile že več let v Ameriki. Došleci so se iz Ljubljane odpeljali v svoje domače kraje.

Izgubljene reči. Danes dopoldne je izgubila Franciška Černe, posestnica v Spodnjem Kašlju št. 24 na poti od Francovega nabrežja po Pogačarjevem in Vodnikovem trgu do gostilne »pri Zvezdic« črna denarnico, v kateri je imela 40 kron denarja. Denarnico je našel neki potnik z Dunaja.

Društvena godba koncertuje jutri v restavraciji pri »Črnem orlu«, Gosposke ulice. Vstop prost. Začetek ob 8 uri.

Hrvatske vesti. Imenovanje. Na mesto fmlt. Eriha Thossa, ki je šel v pokoj, pride fml. baron Lazarini. — Gordon Bennet v Dubrovniku. Pretekli teden usidral se je pri otoku Lakrumu ameriški parnik »Lysistrata«, na katerem potuje lastnik, znani milijonar Bennet s pet sopotniki. Na njegov poziv koncertiral je na krovu dubrovniški hrv. tamburaški zbor, za kar mu je podaril Bennet 1000 K. — Javna skupščina se bo vršila v nedeljo v Koprivnici. Razpravljalo se bo o finančni samostalnosti in ustavnih pravicah. — Vlaho Bukovac je že imenovan profesorjem na češki akademiji slikarstva v Pragi. — Na zagrebškem vseučilišču se je prijavilo šest kandidatov za profesorski izpit. Vsi so prebili izpit z dobrim vspehom. — Svoje prilježnico je ustrelil 23-letni Janko Pavkovič v Blijuj, okr. Petrinja. Dekle je bilo že osmi mesec v blagoslovljenem stanju. — Evangeljsko cerkev bodo zgradili v Oseku. Prostor je v ta namen že odločen.

Najnovejše novice. Glede živinozdravništva je vojno ministarstvo izdalo naredbo, da bodo v bodoče za civilne oblasti in za vojaštvo sprejeti le taki živinozdravniški učenci, ki imajo zrelotni izpit srednjih šol. — Grof v konkurzu.

Čez premoženje grofa Kinskega, soproga bivše operne pevke, se je priglasi konkurz, ker je veliko zgubil pri ponesrečeni založni v Valaškem Mesericiu. — Velik požar je nastal v Budimpešti v trgovini z umetnimi cveticami Schneiderja. Ena deklica je zgorela, tri pa so smrtno ožgane. — Umril je na Dunaju v pokojeni fmlt. Emil baron Lichtenberg 73 let star. — 14 častnikov se je zastrupilo z gobami pri slavnostnem obedu ob priiki rojstnega dne kraljice Karlole v Stuttgartu. — Hüssener v zaporu. Znani častnik Hüssener, ki je prebodel nekega enoletnega prostovoljca, »sedel svojo dveletno ječo v Magdeburgu. Toda vsak dan ga je videti popoldne v družbi nekega častnika se sprehajati po glavnih ulicah. Včasih jo zavijeta tudi v gostilno ali kavarno. — Pet oseb je umrlo vsled zastrupljenja z gobami v Trevisu. Več oseb pa se bori s smrtjo. — Zgorela je velika parna žaga tvrdke Zanini v Milanu. Škoda znaša pol milijona lir. — Konkurz je proglašen nad založno v Valaškem Mesericiu. Primankljaj znaša 1,632 900 kron. Nebroj posestnikov, ki so bili člani založne, je prišlo na beraško palico.

Poljaki v Ameriki. Ameriški Poljaki so organizovani v društvu »Poljska narodna zveza«. To društvo, katero je sprva imelo namen samo v gmotnem oziru podpirati svoje člane, je v zadnjem času razširilo svoje delovanje tudi na druga polja. Sedaj ima to društvo že posebne oddelke za kulturo, za naseljevanje, za politiko, trgovino in časnkarstvo. Proračun kulturnega oddelka znaša na leto 20 000 kron. Za ta denar se izdajajo knjige za narod, snujejo se narodne knjižnice in se prirejajo poučna predavanja. V knjigah se ponajveč popularno razpravlja o poljski zgodovini ter se razlagajo razni važni pojavi na polju politike, književnosti, umetnosti in sociologije. Razume se, da imajo Poljaki tudi veliko število drugih društev. Letos so imeli veliko pevsko slavnost, katere se je udeležilo 1500 pevcev. Sploh pa so Poljaki v Ameriki, kar se tiče narodne organizacije, najdelavnejši med vsemi ameriškimi Slovani in so lahko vsem drugim vzor, kako je treba vspesno delati, da se Poljaki tudi v tujini, obdani od drugojezičnih narodov, ne izneverijo svoji narodnosti!

Kako dolgo rase človek? Na visokost raste človek do 20. ali 24. leta, ko se završi razvoj okostja. Toda mišičevje še vedno raste ter doseže vrhunec razvoja šele s 40.—50. letom. Celo življenje pa rastejo notranji organi, kakor pljuča, jetra in želodec. Nasprotno pa pada v starosti mozeg in beljakovina za tretjino teže.

Koliko izdajo vladarji za brzojavke? Ruski car, ki brzojavi s tajnimi znaki, porabi na leto za brzojavke 80.000 rubljev, nemški cesar 60.000 mark, a gleški kralj in kraljica sta izdala leta 1902. za brzojave 50.000 frankov. Avstrijski cesar, italijanski in grški kralj razpošljejo le prav malo brzojavk.

Sežiganje mrličev na Nemškem. Do leta 1902 je bilo na Nemškem sežiganih 5814 mrličev; in sicer v Gothi, kjer obstoji krematorij že od leta 1878, 2934, v Heidelbergu 1174, v Hamburgu 1014, v Jeni 2899, v Offenbachu 323, v Mannheimu 63 in v Eisenachu 17.

Bogastvo in dolgo življenje. Angleški statistiki so izračunali, da milijonarji — vsaj angleški — dolgo žive. L. 1902. je umrlo 5 angleških milijonarjev povprečno starih po 68 let, ki so zapustili vsak po 24 milijonov kron. Leta 1901. je umrlo 8 angleških milijonarjev povprečno po 72 let starih, zapustivši vsak po 36 milijonov kron. L. 1900. pa je umrlo celo 9 angleških Krezov s povprečnim premoženjem po 108 milijonov kron in povprečno starostjo 74 let.

Kedaj je čas žetve po raznih krajih? Čas žetve je po raznih krajih različen; vendar žanje se na svetu skoraj vsak mesec v letu. Januvarja žanje svojo pšenico Novozelandski in Argentinci; v februarju in marcu prebivalci zapadne Indije in Egipčani. Aprila se žanje na otoku Cipru, v Mali Aziji, v Perziji in na Kubi; maja meseca na Japonskem in Kitajskem, meseca junija in julija pa v južni Evropi in južni Ameriki. V srednji Evropi in na Britanskem se pripravljajo na žetev meseca avgusta, na Švedskem in Norveškem pa septembra in oktobra. V južni Afriki dozoreva žito v novembru, meseca decembra pa se nikjer na svetu ne žanje.

Preprečeno svatovanje. Zakonska Passier v Parizu, ki sta se pošteno živila s prodajanjem perila in si le malokdaj privoščila kako veselje, sta se že več tednov veselila na ženitovanje svojega nečaka. Gustava. Gospa Passier se je

celo pripravila v stroške in si kupila novo obleko, da bi se mogla dostojno kazati na strani svojega moža; pa joj! obleka, ki jo je dobila dan pred ženitovanjem, je bila tako pomankljivo narejena, da je gospa Passier ni marala obleči. Ni pa pomislila, da se gospod Passier udeležil ženitovanja tudi brez nje in vse prošnje ga niso odvrnile od tega sklepa. Ko se je pa drugo jutro pogledal v ogledalo, opazil je, da ima ves rumen obraz; žena ga je bila namreč ponoči namazala z jodovo tinkturo. Vendar se pa žena svojega dela ni dolgo veselila, ker jo je mož za to dovtip tako temeljito premlatil da so jo morali prevesti v bolnico. — Gustav je pa praznoval ženitovanje brez strica in tete.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 16. oktobra. Tudi današnji dan ni prinesel odločitve glede ogrske krize. Danes je cesar od 1/2. 11. do 2. ure sprejel v avdijencah grofa Khuena-Hedervaryja, grofa Andrassyja, grofa Tiszo in Lukacsa, a nobeden ni dobil poročila, sestaviti novo ministarstvo. Khuen-Hedervary hoče še danes odpotovati v Pešto, da prisostvuje jutri Deakovi slavnosti.

Dunaj 16. oktobra. Iz najverodostojnejše strani se poroča, da vstraja cesar glede armadnega jezika nepremično na svojem stališču, ki je v direktnem nasprotju s stališčem ogrske vladne stranke. To pojasnjuje, zakaj iz ogrske vladne stranke ni mogoče sestaviti novega ministarstva.

Dunaj 16. oktobra. Včeraj je bil ministrski predsednik Körber v avdijenci pri cesarju. Po avdijenci so imeli Körber, minister zunanjih del Grof Goluchowski, vojni minister Pittreich in šef generalnega staba Beck dolgotrajno konferenco.

Lvov 16. oktobra. »Stowo Polskie« poroča, da je je minister Piętak brzojavno demisioniral, ker je Körber, ne da bi za to vedel Piętak, Lvovskemu magistratu ukazal, da mora maloruske vloge v istem jeziku reševati.

Lvov 16. oktobra. Maloruski dijaki so uprizorili velikansko demonstracijo proti rektorju, ker neče izdati maloruskih indeksov. Psovali so ga, opljuvali in bombardirali z gnilimi jajci. Rektor je duhovnik.

Rim 16. oktobra. Socialistički poslanec Morgari, ki je vodil agitacijo za demonstracijo proti ruskemu carju, je izjavil, da so socialisti v Rimu tako slabi, da bi ne mogli ničesar proti carju storiti. Upajo pa, da je njih akcija našla odziv med ruskim proletarijatom, med katerim se je Morgarijeva proti carju naperjena interpelacija razširila v pol milijona eksemplarih.

Londen 16. oktobra. »Times« poroča iz Pekinga, da je bil tam nameravan strašen atentat na evropske diplomate. V terek je bil pri angleškem poslaniku ples, na kateri so prišli vsi odličnejši Evropejci. Med plesom so hoteli Kitajci poslo pje razstreliti, a ni se jim posrečilo, ker v kritičnem trenutku električna napeljava, ki naj bi bila dinamit vnela, ni funkcionirala.

Gospodarstvo.

Za konjerejce. Na prošnjo konjerejskega odseka vsled sklepa v seji dne 10. julija t. l. je c. kr. kmetijsko ministarstvo sklenilo, da se bodo na Kranjskem posestnikom, ki vzrejajo vsaj po enega žrebčeka pravilne rasti pingavske, oziroma noriške pasme do dovršenega drugega leta, dajale podpore po 400 kron na leto. Dotične podpore se po dovršenem prvem letu lahko ustavijo, če bi se pri žrebčku pokazala nesposobnost za plemo; istotako po dovršenem drugem letu. Po preteku dveh let namerava c. kr. kmetijsko ministarstvo kupiti žrebce, ki so bili dve leti subvencionirani ter kažejo plemensko sposobnost. Prošnje za sub-

vencije naj se vložne na c. kr. žrebarški oddelek v Gradcu ter naj se v njih navede natančni rod žrebecev.

Borzna poročila
Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 16 oktobra 1903.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
42% majeva renta	100 05	100 25
42% srebrna renta	100 65	100 85
4% avstr. krona renta	100 05	100 25
4% zlata	119 30	119 50
4% ogrska krona	97 85	98 95
4% zlata	118 25	118 35
4% posojilo dežele Kranjske	99 75	100 —
4% posojilo mesta Spiljeta	100 —	100 —
4% Zadra	100 20	101 20
4% bos. herc. žel. pos. 1902	99 75	99 90
4% češka dež. banka k. o.	99 60	100 05
4% z. o.	101 —	101 30
4% zast. pis. gal. d. hip. b.	100 —	100 70
4% pešt. kom. k. o. z.	101 —	102 —
4% 10% pr. innerst. hr.	100 —	101 —
4% zast. pis. ogr. centr.	100 —	100 90
4% deželne hranilnice	100 —	101 —
4% zast. pis. ogr. hip. b.	100 —	100 90
4% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100 —	101 —
4% češka ind. banke	100 25	101 25
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99 50	99 50
4% dolenskih železnic	99 —	99 50
4% juž. žel. kup. 1/2 1/2	301 60	303 60
4% av. pos. za žel. p. o.	100 50	101 50
Srečke.		
Srečke od leta 1854	170 —	179 —
" " " 1860 1/2	184 —	185 50
" " " 1894	262 —	264 —
tizske	154 75	155 75
zemlj. kred. I. emisije	290 —	296 —
II.	283 —	288 —
cgrske hip. banke	260 —	264 —
srbske & fra. 100 —	88 —	92 —
turške	127 75	128 75
Basilika	18 80	19 80
Kreditne	457 —	461 —
Inomoške	81 —	86 50
Krakovske	78 50	82 50
Ljubljanske	70 —	72 50
Avstr. rud. križa	53 25	54 25
Ogr.	26 75	27 75
Radolfove	68 —	72 —
Salcburške	77 —	80 —
Dunajske kom.	495 —	507 —
Beitencej		
Jažne železnice	79 50	80 50
Državne železnice	656 —	657 —
Avstro-ogrsko bančne del.	1575 —	1581 —
Avstr. kreditne banke	655 —	656 —
Ogrske	724 50	725 50
Živnostenske	260 —	251 50
Premogokop v Mostu (Brax)	683 —	687 —
Alpinske montan	382 50	383 50
Praske želez. ind. dr.	1745 —	1750 —
Bima-Murányi	4 6 —	4 7 —
Trboveljske prom. družbe	381 —	384 —
Avstr. orožne tovr. družbe	352 —	354 —
Češke sladkorne družbe	150 —	154 —
Valute.		
C. kr. cekin	11 35	11 40
20 franki	19 06	19 08
80 marke	23 47	23 55
Sovereigns	19 02	19 04
Marke	117 20	117 40
Laški bankovci	95 20	95 40
Bubli	2 53	2 54
Dojarji	4 84	4 94

Žitne cene v Budimpešti.

dne 16. oktobra 1903

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg K	7 62
" " april 1904	" "	7 72
Rž " oktober	" "	6 20
" " april 1903	" "	6 47
Koruza sept. 1904	" "	5 29
Oves " oktober	" "	5 36
" " april 1904	" "	5 61

Efektiv.

Vzdržno.

Meteorološko poročilo.

Vilna nad morjem 806.2. Srednji tlačni tlak 736.0 mm.

Okt.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Večrovi	Nebo
15.	9. zv.	738.1	12.0	sl. jzahod	jasno
16.	7. zj.	737.3	13.7	sl. jzahod	oblačno
	2. pop.	735.8	16.8	sr. jzahod	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura: 12.5°, normalna: 10.6°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

Viljem Haas, c. kr. okrajni glavar in vodja prezidijalne pisarne krajske deželne vlade in Marija Haas, roj. baronica Henniger pl. Eberg, naznanjata v svojem in v imenu svojih otrok Elizabete in Doroteje potrjiti srčno žalostno vest, da je Vsemogočni njunega srčno ljubljenega sina, ozir. brata

Viljema

učenca II. gimnazijskega razreda rešil mučnega trpljenja. Umri je, previden s svetotajstvi za umirajoče, mirno in udan v božjo voljo, 16. oktobra t. l. ob pol 4. uri zjutraj. (2693) Truplo pokojnikovo se bo dne 18. oktobra t. l. ob 4. uri popoldne v pokopališčni kapelici pri Sv. Krištofu blagoslovilo in nato položilo k večnemu počitku. Sv. maše z aduščice se bodo brale v Ljubljani v farni cerkvi Marijinega Oznanenja, v ponedeljek, 19. oktobra, ob 10. dopoldne. Ljubljana, 16. oktobra 1903.

Angeljnovo milo
Marzeljsko (belo) milo.

(972-56)

sta najbolj koristni štedilni mili za hišno rabo! Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila Pavel Seemann Ljubljana.

Dva spretna (2644-3) krojaška pomočnika sprejme takoj

A. Pretnar, krojaški mojster na Savi pri Jesenicah, Gorenjsko.

Trgovski pomočnik

star 24 let, vešč trgovina mešanega blaga, zmožen slovenskega in nemškega jezika, želi s 15. novembrom svojo dosedanjo službo premeniti; lahko tudi prej. Naslov: K. F. 55 l. poste restante Velike Lašče. (2670-2)

Izvrstna fina (11-236)

vina v buteljah

se dobé v trgovini

Edmund Kavčič

Ljubljana, Prešernove ulice.

Službo občinskega tajnika

je nastopiti s 1. decembrom t. l. Mesečna plača 70 K. Prosilci zmožni slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi naj pošljejo svoje prošnje in soričevala do 1. novembra t. l. županstvu v Radečah pri Zidanem mostu. (2677)

Nek zunanji graščak išče 14-15 let starega

dečka

za opravila poleg sluge. Nemščina potrebna. — Pojasnila v pisarni Novotny, Ljubljana, Dunajska cesta šte. II. (2691-1)

Trgovski pomočnik

izurjen v trgovini z mešanim blagom na deželi. zanesljiv tudi kot samostojen, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji. (2678-1)

Ponudbe sprejema Jos. Bau- daž, trgovec v Kanalu na Goriškem.

Hotel Sangrad

pri Kranju

se proda iz proste roke takoj.

Inventar in pogoji zvedó se pri lastniku Dr. E. Globočnik-u v Kranju. Kupnine plačati je 6000 gld. na račun, ostanek pa po dogovoru v letnih obrokih in pripomni se, da na posestvu ostane lahko 15.000 gld. vknjiženih. (2683-1)

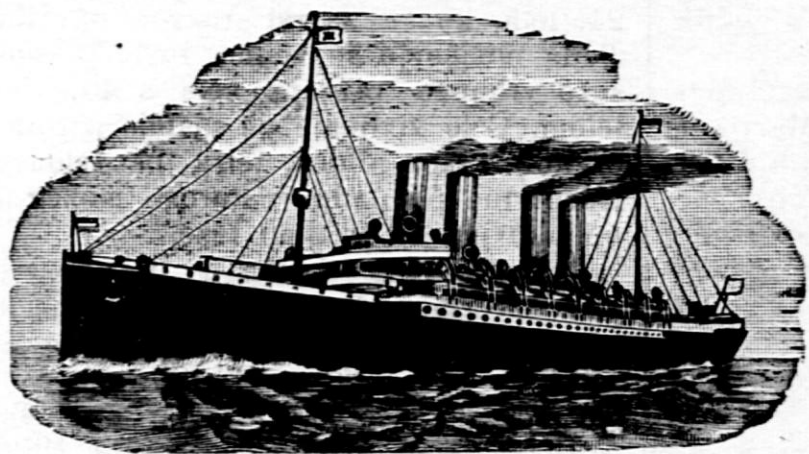
!!! Ženitninsko posredovanje !!!

Za vse stanove vsake vere in narodnosti. Za gospodične in vdove, za neoženjene gospode in vdove vsake povoljne starosti. Najstrožja tajnost v vseh slučajih zjamčena. Treba se je obrniti zaupljivo po

„Agentie Comercielle“, Dunaj I., Sonnenfelsgasse 19.

V dvajsetletnem obstoju največji uspeh.

Ravnateljstvo „Comercielle“. (2440-26)

Kdor hoče potovati

v Ameriko.

s cesarskimi in poštними parobrodmi naj se obrne edino le na trdko:

Kareš & Stocky
Bremen, Bahnhofstrasse Nr. 29.

Ta trdkva se sporazumeva s potniki v njih materinskem jeziku, prevaža potnike z najboljšimi in najhitrejšimi parobrodmi, pozna temelito zakonno o izseljevanju in zamore tedaj potnike dobro poučiti, kako se imajo med potjo vesti, da pridejo srečno v Ameriko. Naj tedaj vsakdo, ki se je namenil podati v Ameriko, piše prej trdkvi:

Kareš & Stocky, Bremen, Bahnhofstrasse Nr. 29
ta mu odgovori takoj točno in brezplačno. (2350-6)

„ANDROPOGON“

(Iznajdlitelj P. Herrmann, Zgornja Polskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zjamčena neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani pranje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo rasti lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu

Váso Petričič-u.

V zalogi imata tudi gg. E. Sark in U. pl. Trnkóczy v Ljubljani in g. A. Rant v Kranju. Dobiva se tudi v Novem mestu v lekarni pri „Angelju“. Preprodajalci popust. (213 25)

Pohištvo

dobro ohranjeno, je po ceni na prodaj. (2689-1) Gradišče št. 3, I. nadstr.

Mednarodna panorama. v Ljubljani — Pogačarjev trg. Fotoplastični umetni zavod I. vrste.

Najcenejše potovanje po vsem svetu. Vsak teden druge dežele.

V soboto, 17. oktobra 1903 zadnji dan razstave:

Švica, Bernsko pogorje.

Od nedelje, 18. oktobra 1903 do sobote, 24. oktobra 1903:

Kronštatsko-peterburške slavnosti.

Ogledovanje je podstava spoznanju. Vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — odprto od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 9. ure popoldne.

Z odličnim spoštovanjem ravnateljstvo. (2692)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo, drž. železnice v Beljaku.

Izved iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 8 m popoldne osonbi vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare. Praga (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonbi vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. ur 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonbi vlak v Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonbi vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonbi vlak v Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Praga (direktni vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonbi vlak v Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega. Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonbi vlak v Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smohora, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — Proga iz Novega mesta v Kočevje. Osonbi vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 8. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih in samo v oktobra. — Čas pri- in odhoda je označen v srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. (173)

Železne

nagrobne križe

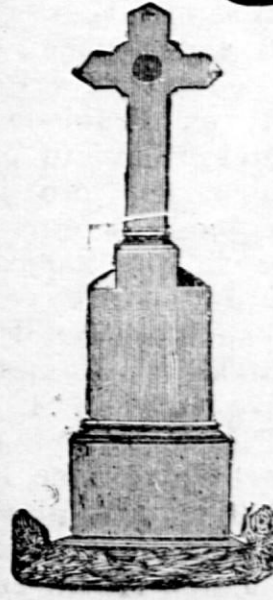
po najnižjih cenah in v največji izberii priporočajo

Ernest Hammerschmidt-a nasledniki
Madile, Wutscher & Co.

zaloga železnine in kovin

v Ljubljani (2652-4)

na Valvazorjevem trgu št. 6.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. (26-119)

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmarajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.